

**UCHWAŁA NR VII/132/19
RADY MIASTA TYCHY**

z dnia 25 kwietnia 2019 r.

**w sprawie przyjęcia „Powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej na lata 2019-2021
w mieście Tychy”**

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3a, art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 05 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2019r., poz. 511) w związku z art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 09 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018r., poz. 998 ze zm.) na wniosek Prezydenta Miasta Tychy, po zaopiniowaniu przez Komisję Porządku Publicznego, Zdrowia, Spraw Społecznych i Samorządowych oraz przez Komisję Finansów Publicznych

Rada Miasta Tychy uchwała:

§ 1

Przyjąć „Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2019 – 2021 w mieście Tychy”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Tychy.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady
Miasta Tychy

Barbara Konieczna

Załącznik do uchwały
Nr VII/132/19
Rady Miasta Tychy
z dnia 25 kwietnia 2019r.

Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2019-2021 w mieście Tychy

Spis treści:

Wprowadzenie

I. Organizacja pieczy zastępczej

1.1. Zadania powiatu

1.2. Formy pieczy zastępczej. Rola organizatora rodzinnej pieczy zastępczej

II. Piecza zastępcza w mieście Tychy w latach 2016 - 2018

2.1. Klasyfikacja rodzin zastępczych

2.2. Model realizacji zadania dotyczącego pieczy zastępczej – rola koordynatora

2.3. Instytucjonalna piecza zastępcza

III. Ewaluacja Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w latach 2016-2018

IV. Realizacja Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w latach 2019-2021

3.1. Założenia programowe

3.2. Cel główny i cele szczegółowe Programu

Zakończenie

WPROWADZENIE

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018r., poz. 998 ze zm.) zobowiązuje Powiat do organizowania dla dzieci pozbawionych wsparcia ze strony rodziny naturalnej – opieki zastępczej w formie rodzinnej i instytucjonalnej. W celu zapewnienia wsparcia tworzy się trzyletnie Powiatowe Programy Rozwoju Pieczy Zastępczej, których intencją jest wprowadzenie w życie szerokiego spektrum działań. Winny zawierać one również coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

Powiat finansuje świadczenia na rzecz rodzin zastępczych, wynagrodzenie zawodowych rodzin zastępczych; pokrywa koszty utrzymania dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych i rodzinach zastępczych również na terenie innego powiatu; pokrywa pełne koszty utrzymania, w tym remonty i inwestycje w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na swoim terenie. Ponadto powiat finansuje wszystkie świadczenia związane z usamodzielnianiem się pełnoletnich osób opuszczających pieczę zastępczą lub inne instytucje wychowawcze. W systemie pieczy zastępczej powiat sprawuje funkcje organizacyjne, wspierające, administracyjne i kontrolne.

Osoby, które decydują się pełnić funkcję rodziny zastępczej muszą posiadać predyspozycje i motywację do tego, by brać pełną odpowiedzialność za powierzone im dzieci, zaspokajać ich potrzeby, troszczyć się, wspomagać ich rozwój fizyczny oraz emocjonalny.

Program Rozwoju Pieczy Zastępczej zawiera diagnozę sytuacji pieczy zastępczej na terenie Miasta Tychy oraz określa zakres niezbędnych zadań i działań, zmierzających do dalszego rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej. Opisuje on założone do osiągnięcia cele, wymienia instytucje włączone w realizację przyjętych założeń.

Niniejszy program pozwoli zaplanować działania umożliwiające rozwój rodzinnych form opieki zastępczej poprzez profilaktykę w formie specjalistycznego wsparcia i współdziałania w kontaktach ze środowiskiem oraz pomoże w rozwiązywaniu problemów życia codziennego. Zadania i działania zawarte w niniejszym dokumencie mogą być korygowane w przypadku wystąpienia takiej konieczności.

I. Organizacja pieczy zastępczej.

System pieczy zastępczej uwzględnia trzy poziomy oddziaływania: gmina, powiat, samorząd województwa. Organizację pieczy zastępczej, uwzględniającą podział kompetencji dla poszczególnych poziomów oddziaływania, przedstawiono poniżej:

Organizacja Pieczy Zastępczej w świetle ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

PODZIAŁ KOMPETENCJI :

GMINA		POWIAT		SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA	
Wspieranie rodziny		Piecza Zastępcza		Piecza Zastępcza Instytucjonalna	
Praca z rodziną	Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka	Rodzinna	Instytucjonalna	Regionalne Placówki Opiekuńczo - Terapeutyczne	Interwencyjny Ośrodek Preadopcyjny

Zgodnie z ustawą gmina zobowiązana jest do działań z zakresu profilaktyki rodzinnej. Jest ona realizowana przez gminne instytucje świadczące usługi na rzecz dziecka i rodziny. Utworzone jest stanowisko asystenta rodziny do bezpośredniej pracy z rodziną. Ponadto, dzieciom zapewnia się pobyt w placówkach wsparcia dziennego (np. świetlicach, klubach środowiskowych, ogniskach wychowawczych), które organizują im czas wolny i pomagają w nauce, przy stałej współpracy z rodzicami. Praca z rodziną jest prowadzona min. w formie poradnictwa, mediacji, terapii rodzinnej, treningu umiejętności wychowawczych i terapeutycznych dla rodziców.

1.1. Zadania powiatu.

Za organizację pieczy zastępczej odpowiada powiat. Do zadań powiatu (własnych i zleconych) należą w szczególności:

- a) opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych,
- b) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo - wychowawczych,
- c) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo - wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo - terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia,
- d) tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych,
- e) prowadzenie placówek opiekuńczo - wychowawczych oraz placówek wsparcia rodzinnego o zasięgu ponad gminnym,
- f) organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo - wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo - wychowawczej typu rodzinnego,
- g) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania: grup wsparcia i specjalistycznego poradnictwa
- h) powoływanie centrów administracyjnych do obsługi placówek opiekuńczo - wychowawczych
- i) wyznaczanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- j) zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich,

- k) prowadzenie rejestru danych rodzin zastępczych,
- l) kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka,
- ł) finansowanie:
  - świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo - wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo - terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,
  - pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo - wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo - terapeutyczne,
  - szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo - wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo - wychowawczych typu rodzinnego,
- m) sporządzanie sprawozdań rzeczowo - finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
- n) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o powstawaniu zaległości dotyczącej odpłatności za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej,
- o) realizacja zadań wynikających z rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- p) finansowanie pobytu dzieci cudzoziemców w pieczy zastępczej.

1.2. Formy pieczy zastępczej. Rola organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Pieczą zastępczą zapewnia:

- 1) realizację planu pracy z rodziną, a gdy jest to niemożliwe — dążenie do przysposobienia dziecka,
- 2) przygotowanie dziecka do: godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia, pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki, nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych,
- 3) zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególny uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno – rekreacyjnych.

Pieczą zastępczą sprawowaną jest w dwóch formach: rodzinnej i instytucjonalnej.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są :

- 1) Rodzina zastępcza
  - spokrewniona (tylko dziadkowie lub rodzeństwo),
  - niezawodowa (krewni i powinowaci, niespokrewnieni),
  - zawodowa, w tym pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego oraz specjalistyczna.
- 2) Rodzinny dom dziecka.

Rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka, na ich wniosek, mogą być wspierane przez rodziny pomocowe.

Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka obejmuje się opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej wyznaczanego przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Formy instytucjonalnej pieczy zastępczej przewidzianej przez ustawę to:

- placówki opiekuńczo - wychowawcze typu – socjalizacyjnego, interwencyjnego, specjalistyczno - terapeutycznego, rodzinnego (powiat),
- regionalne placówki opiekuńczo - terapeutyczne (samorząd województwa),
- interwencyjny ośrodek preadopcyjny (samorząd województwa).

Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej służyć ma ograniczeniu roli placówek opiekuńczo - wychowawczych.

Instytucje te mają być małymi, przejściowymi placówkami (docelowo do 14 dzieci), przeznaczonymi dla dzieci starszych (od 10 roku życia), wymagających szczególnej opieki i mających trudności w przystosowaniu się do życia w rodzinie. W tych placówkach przebywać będą także dzieci wymagające specjalnej opieki medycznej (np. wspomagane aparaturą medyczną), dla których ze względu na stan zdrowia nie byłoby możliwe znalezienie zawodowej rodziny zastępczej.

Zgodnie z zarządzeniem Prezydenta Miasta Tychy z dnia 10 października 2011 roku Nr 0050/208a/2011 *organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej* został wyznaczony Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tychach. W Ośrodku utworzony został Dział Pieczy Zastępczej.

Zadaniami organizatora rodzinnej pieczy zastępczej z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej są w szczególności:

- kierowanie dzieci do placówek opiekuńczo – wychowawczych zgodnie z przepisami wykonawczymi do ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018r., poz. 998 ze zm.),
- nadzorowanie procesu życiowego usamodzielniania się i integracji ze środowiskiem osób, które osiągnęły pełnoletniość przebywając w pieczy zastępczej lub jednostkach organizacyjnych, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej jak również osób przebywających w mieszkaniach chronionych Ośrodka, nad którymi Dział Pieczy Zastępczej sprawuje nadzór,
- realizacja świadczeń przysługujących osobom/rodzinom, a wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej,
- ustalanie odpłatności rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej,

- tworzenie i realizacja powiatowych programów rozwoju pieczy zastępczej oraz programów podnoszących jakość świadczonych usług również poprzez pozyskiwanie środków zewnętrznych,
- prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz organizowanie szkoleń,
- zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych,
- prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego,
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej,
- zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających,
- organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza, albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

II. Piecza zastępcza w mieście Tychy w latach 2016 -2018

2.1. Klasyfikacja rodzin zastępczych

Od 01 stycznia 2012 roku weszły w życie nowe kierunki rozwiązań dotyczące pieczy zastępczej,tj. przejście zadań pieczy zastępczej z ustawy o pomocy społecznej do systemu wsparcia rodziny i pieczy zastępczej. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zawiera nową definicję rodziny zastępczej spokrewnionej

z dzieckiem, która uwzględnia tylko bliski stopień pokrewieństwa dziecka z rodzicami zastępczymi, tj. dziadkowie i rodzeństwo dziecka. Poprzednia definicja obejmowała również innych krewnych i powinowatych.

Zgodnie z ustawą formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

- *rodzina zastępcza*- spokrewniona, niezawodowa, zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna,
- *rodzinny dom dziecka*.

W latach 2016 - 2018 liczba rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci kształtowała się następująco:

L.P	2016 rok		2017 rok		2018 rok	
	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Rodziny zastępcze spokrewnione	118	144	115	140	112	136
Rodziny zastępcze niezawodowe	39	54	38	46	38	47
Rodziny zastępcze zawodowe	6	32	6	31	7	47

Na przełomie trzech lat liczba rodzin zastępczych funkcjonujących w Mieście Tychy jest względnie stała. Najliczniejszą grupę stanowią nadal rodziny zastępcze spokrewnione.

2.2. Model realizacji zadania dotyczącego pieczy zastępczej – rola koordynatora.

W nowym modelu realizacji zadania nastąpiło wyraźne oddzielenie procedury administracyjnej przyznawania świadczeń od pracy socjalnej. Wprowadzono funkcję koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Koordinatorem rodzinnej pieczy zastępczej może być osoba, która posiada wykształcenie wyższe kierunkowe, nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest jej zawieszona ani ograniczona, wypełnia obowiązek alimentacyjny - w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do niej wynika z tytułu egzekucyjnego oraz nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Do zadań koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności:

- udzielanie pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej,
- przygotowanie, we współpracy z asystentem rodziny i odpowiednio rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka, planu pomocy dziecku,
- zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej,
- zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających,
- udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej,
- przedstawianie corocznego sprawozdania z efektów pracy organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej.

Koordinator rodzinnej pieczy zastępczej nie może prowadzić postępowań z zakresu świadczeń realizowanych przez powiat i nie może mieć pod opieką łącznie więcej niż

15 rodzin zastępczych lub rodzinnych domów dziecka. W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudnionych jest trzech koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

W stosunku do rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka, nieobjętych opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, zadania koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej wykonuje organizator rodzinnej pieczy zastępczej.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tychach zadania koordynatora wykonuje trzech pracowników socjalnych – specjalistów pracy z rodziną.

2.3. Instytucjonalna piecza zastępcza.

Instytucjonalna piecza zastępcza jest obok rodzinnej, formą pieczy zastępczej organizowaną przez powiat. Na terenie Miasta Tychy funkcjonują trzy placówki opiekuńczo – wychowawcze, dwie z nich tj.: Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 1 oraz Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 2 zostały utworzone w roku bieżącym, natomiast Placówka Pieczy Zastępczej „Kwadrat” działa od kilkunastu lat. Każda z ww. Placówek jest placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego i dysponuje 14 miejscami dla dzieci młodzieży.

W Placówkach tych umieszczane są dzieci powyżej 10. roku życia, wymagające szczególnej opieki lub mające trudności w przystosowaniu się do życia w rodzinie. Umieszczenie dziecka poniżej 10. roku życia jest możliwe w przypadku, gdy w danej placówce opiekuńczo-wychowawczej umieszczona jest matka lub ojciec tego dziecka oraz w innych wyjątkowych przypadkach, szczególnie gdy przemawia za tym stan zdrowia dziecka lub dotyczy to rodzeństwa.

Umieszczenie dzieci w Placówce następuje z powodu:

- niewydolności opiekuńczo – wychowawczej rodziców;
- śmierci rodzica/ów;
- uzależnienia od alkoholu;
- zaniedbania dziecka;

- konfliktów rodzinnych;
- choroby rodziców;
- przemocy domowej .

Misją działających na terenie miasta Placówek jest umożliwienie dzieciom wychowywania się w warunkach domowych, dbałość o ich harmonijny rozwój, zabezpieczenie potrzeb oraz przygotowanie do dorosłego, samodzielnego życia. Opieka i wychowanie w Placówkach polega na realizacji zintegrowanych działań diagnostycznych, wychowawczych, edukacyjnych, terapeutycznych i prawnych. Ponadto placówki umożliwią kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich kontaktów.

Placówki zapewniają dzieciom i młodzieży dostęp do kształcenia dostosowanego do ich wieku i możliwości rozwojowych oraz obejmują je działaniami terapeutycznymi o ile tego wymagają. Placówki wspierają dzieci w realizacji ich pasji życiowych, zainteresowań oraz planów dotyczących przyszłości. W Placówkach sporządza się diagnozę psychofizyczną dla każdego dziecka, a praca z dzieckiem prowadzona jest zgodnie z planem pomocy dziecku, sporządzonymi realizowanym przez wychowawcę, we współpracy z asystentem rodziny, pedagogiem, psychologiem, specjalistą pracy socjalnej i dzieckiem.

Całodobowy pobyt dziecka w Placówce powinien mieć charakter przejściowy, do czasu powrotu dziecka do rodziny naturalnej lub umieszczenia w rodzinnej pieczy zastępczej bądź też adopcyjnej. Istotną więc jest praca z rodziną biologiczną dziecka, prowadzona przez wychowawców, psychologa, specjalistę pracy socjalnej placówki oraz asystenta rodzinnego. Działania pracowników dotyczą głównie pomocy w wyjściu rodziny z kryzysu, trudnej sytuacji materialnej, motywacji do utrwalania więzi z dzieckiem i najbliższą jego rodziną, udzielania wsparcia w codziennych sprawach.

III. Ewaluacja Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Mieście Tychy w latach 2016-2018

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tychach jako Organizator Pieczy Zastępczej w Mieście Tychy corocznie składa sprawozdanie z prowadzonej działalności w tym również z realizacji Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej.

Poniższa tabela przedstawia całościową realizację programu w rozbiciu na kolejne lata

Cele i zadania	2016 rok	2017 rok	2018 rok
I. Rozwój i wsparcie rodzinnych form pieczy zastępczej			
1. Piknik Rodzinny z okazji Dnia dziecka oraz Dnia Rodzicielstwa Zastępczego	47 dzieci z 35 rodzin	49 dzieci z 49 rodzin	51 dzieci z 39 rodzin
2. Zwiększenie liczby rodzin zastępczych zawodowych oraz innych form rodzinnej pieczy zastępczej			
- szkolenia dla kandydatów	11 kandydatów kwalifikacja dla 7 osób	8 kandydatów kwalifikacja dla 8 osób doszkolenie 2 zawodowych	8 kandydatów kwalifikacje dla 8 osób

<p>- tworzenie rodzinnych form pieczy zastępczej</p> <p>3. Wsparcie rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Miasta Tychy</p> <p>- wsparcie psychologiczne, pedagogiczne i prawne</p> <p>- grupy wsparcia dla osób tworzących rodzinną pieczę zastępczą</p> <p>-szkolenia podnoszące kwalifikacje istniejących rodzin zastępczych</p>	<p>1 rodzina zawodowa</p> <p>wszystkie chętne, funkcjonujące rodziny zastępcze</p>	<p>-</p> <p>wszystkie chętne, funkcjonujące rodziny zastępcze</p>	<p>1 rodzina zawodowa</p> <p>wszystkie chętne, funkcjonujące rodziny zastępcze</p>
<p>II .Zapewnienie przez Placówkę Pieczy Zastępczej „Kwadrat” specjalistycznych form opieki i wychowania dzieciom i młodzieży także tym ze specyficznymi potrzebami rozwojowymi</p>	<p>1. Realizacja indywidualnych planów pomocy dziecku</p> <p>2. Realizacja programów warantujących kompleksowe wsparcie dzieci w pieczy zastępczej</p>	<p>1. Realizacja indywidualnych planów pomocy dziecku</p> <p>2. Realizacja programów gwarantujących kompleksowe wsparcie dzieci w pieczy zastępczej</p>	<p>1. Realizacja indywidualnych planów pomocy dziecku</p> <p>2. Realizacja programów gwarantujących kompleksowe wsparcie dzieci w pieczy zastępczej</p>

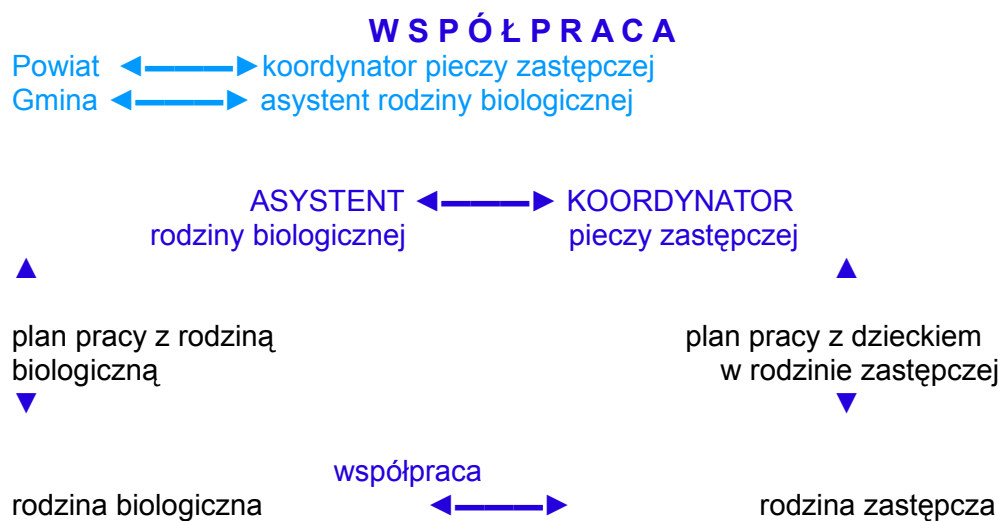
	Dostosowanie liczby miejsc w Placówce do potrzeb Gminy	41	48 Uruchomienie mieszkania dla 7 wychowanków	48
III.	Wspieranie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej			
	1. Warsztaty dla usamodzielniających wychowanków	10 wychowanków	12 wychowanków	10 wychowanków
	2. Grupa edukacyjna dla opiekunów usamodzielnienia	10 opiekunów	12 opiekunów	10 opiekunów

IV. Realizacja Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w latach 2019-2021.

3.1. Założenia programowe.

Podstawą prawną opracowania i realizacji Programu jest art. 180 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018r., poz. 998 ze zm.), zgodnie z którym „do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych”. Ustawa kładzie główny nacisk na utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku, a więc w rodzinie dziecka, na wzmocnienie działań profilaktycznych i doskonalenie metod pracy z rodziną na rzecz pozostawienia w niej dziecka lub powrotu do niej dziecka.

W przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców uruchamia się system pieczy zastępczej tj. zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom. Piecza zastępcza ma zatem charakter okresowy a jej celem jest wsparcie rodziny dysfunkcyjnej do czasu wyeliminowania tej dysfunkcji. Tak rozumiana piecza wymaga ścisłej współpracy Gminy i Powiatu.

3.2. Cel główny i cele szczegółowe Programu.

CEL GŁÓWNY: DALSZY ROZWÓJ SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ W MIEŚCIE TYCHY

	Cel szczegółowy	Zadanie	Sposób realizacji	Termin	Realizatorzy	Źródła finansowania	Wskaźniki
1.	Rozwój i wsparcie rodzinnych form pieczy zastępczej	1. Promowanie upowszechnianie środowisku lokalnym rozwoju rodzinnych, zastępczych form opieki	-Audycje w telewizji, ulotki, artykuły w: prasie, radiu, internecie -Indywidualne spotkania i rozmowy z osobami zainteresowanymi tworzeniem pieczy zastępczej. -Promowanie zastępczych form opieki podczas organizowanych imprez okolicznościowych – Dzień Rodzicielstwa Zastępczego	2019-2021	MOPS – Dział Pieczy Zastępczej	Budżet Miasta Tychy	
		2. Zwiększenie liczby rodzin zastępczych zawodowych oraz innych form rodzinnej pieczy zastępczej	-Organizowanie szkoleń dla kandydatów na rodziców zastępczych, -Tworzenie rodzinnych form pieczy zastępczej – nie więcej niż 1 rodzina zastępcza zawodowa rocznie	2019-2021	MOPS – Dział Pieczy Zastępczej MOPS – Dział Pieczy Zastępczej	Budżet Miasta Tychy Budżet Miasta Tychy	Liczba osób uzyskujących kwalifikacje do pełnienia funkcji rodziny zastępczej
		3. Wsparcie rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie miasta Tychy	-Zapewnienie rodzinom bezpłatnej pomocy psychologicznej, pedagogicznej, socjalnej i prawnej, -Organizowanie grupy wsparcia dla	na bieżąco 2019-2021	MOPS – Dział Pieczy Zastępczej	Budżet Miasta Tychy	

			osób tworzących rodziną pieczę zastępczą oraz rodzin pomocowych, -Organizowanie szkoleń podnoszących kwalifikacje istniejących rodzin zastępczych	1 grupa rocznie dla 10-12 osób 1 grupa rocznie dla rodzin zastępczych	MOPS – Dział Pieczy Zastępczej		liczba osób, które skorzystały z pomocy Analiza ankiet ewaluacyjnych Analiza ankiet ewaluacyjnych
2.	Prowadzenie placówek opiekuńczo - wychowawczych	Prowadzenie istniejących placówek opiekuńczo wychowawczych typu socjalizacyjnego	Utrzymywanie i rozwijanie jakości warunków bytowych dzieci przebywających w pieczy zastępczej	Zadanie ciągłe	Powiat	Budżet Miasta Tychy	Ilość placówek opiekuńczo – wychowawczych, liczba wychowanków
3.	Zapewnienie wsparcia dziecku przebywającemu w pieczy zastępczej	1. Monitorowanie funkcjonowania dziecka w pieczy zastępczej 2. Opracowanie programów gwarantujących	1. Współpraca placówek opiekuńczo-wychowawczych z instytucjami wspierającymi dziecko i rodzinę – udział w posiedzeniach i zespołach. 2. Sporządzanie okresowych ocen dotyczących sytuacji dziecka i rodziny. 3. Superwizja dla osób pracujących z dzieckiem i jego rodziną	Zadanie ciągłe Zadanie ciągłe Zadanie ciągłe	placówki opiekuńczo – wychowawcze, MOPS, sąd		Ilość programów, liczba uczestników

		kompleksowe wsparcie wspierających. dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej					
4.	Zwiększenie szans dzieci na powrót do środowiska rodzinnego	Objęcie dzieci i rodziny specjalistycznymi formami wsparcia i pomocy	1. Współpraca z asystentami rodzin biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. 2. Pomoc w umożliwieniu kontaktów dzieci z najbliższą rodziną.	Zadanie ciągle	placówki opiekuńczo – wychowawcze, MOPS	Budżet Miasta	Liczba powrotów do rodziny naturalnej
3.	Wspieranie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej	1. Dalsze wsparcie usamodzielnianych wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej	- organizowanie warsztatów dla usamodzielnianych wychowanków - organizowanie grupy edukacyjnej dla opiekunów usamodzielnienia - zorganizowanie grupy wsparcia z elementami edukacji dla młodych matek w procesie usamodzielnienia	1 grupa rocznie dla 10-12 osób 1 grupa rocznie dla 10-12 osób w zależności od potrzeb 2019-2021	MOPS – Dział Pieczy Zastępczej	Budżet Miasta Tychy Środki zewnętrzne	Analiza ankiet ewaluacyjnych

ZAKOŃCZENIE:

Przedstawiony Program Rozwoju Pieczy Zastępczej został opracowany na podstawie ustawy z dnia 09 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Stanowi on próbę wyznaczenia jak najlepszego kierunku działań w środowisku lokalnym, tak aby praca nad rozwojem i wspieraniem rodzinnej pieczy zastępczej spełniała wszystkie standardy w tym zakresie.

Działania MOPS w Tychach od wielu lat koncentrują się na rozwoju tej efektywnej wychowawczo i korzystnej ekonomicznie formy opieki zastępczej, ponieważ rodzinne warunki opieki niewątpliwie stanowią środowisko bardziej przyjazne dziecku niż placówki opiekuńczo - wychowawcze. Niższe są również koszty utrzymania dziecka w rodzinach zastępczych niż w instytucjonalnych formach opieki.

Zastępcze, rodzinne formy opieki nad dzieckiem są najlepszym rozwiązaniem w sytuacji, kiedy dziecko pozbawione jest możliwości wzrastania i rozwoju w rodzinie naturalnej. Zapewnienie dziecku właściwego kontaktu emocjonalnego oraz warunki wychowania i opieki są o wiele korzystniejsze niż w przypadku dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo -wychowawczych. Wychowanie w warunkach rodzinnych daje dzieciom pozbawionym opieki przez rodzinę naturalną możliwość wszechstronnego przygotowania się do samodzielnego i odpowiedzialnego życia.

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej popularyzuje konieczność tworzenia zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych. Potrzeby w tym zakresie są duże, ponieważ problem pozostawiania dzieci bez opieki wciąż istnieje. W naszych działaniach na rzecz rodzicielstwa zastępczego szczególny nacisk zostanie położony na:

- promowanie zastępczych form opieki rodzinnej,
- pozyskiwanie kandydatów do sprawowania zastępczych form opieki poprzez tworzenie i rozwój infrastruktury rodzin zastępczych zawodowych niespokrewnionych

z dzieckiem oraz zapewnienie kompleksowego wsparcia w ich funkcjonowaniu.

Skuteczna praca z dziećmi kierowanymi do rodzinnej pieczy zastępczej oraz skuteczna praca z rodzinami zastępczymi mająca na celu zapewnienie dziecku solidnej opieki i wychowania w rodzinie zastępczej oraz umożliwienie mu jak najszybszego powrotu do rodziny naturalnej, wymaga zaangażowania i dużej odpowiedzialności ze strony osób otrzymujących wsparcie jak również ze strony wielu instytucji: samorządów, władz lokalnych, sądów, ośrodków pomocy społecznej działających na terenie miasta Tychy, poradnictwa rodzinnego, lokalnych organizacji pozarządowych, placówek oświatowych, placówek służby zdrowia itd. Tylko przy pełnej współpracy w/w instytucji realizacja programu może być pełna i efektywna. Niniejszy Program jest dokumentem otwartym i może podlegać okresowej weryfikacji i modyfikacji.